

ACC. N:R M. 9642:1-7.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Edla Jonasson

Härad: Sunnerbo

Adress: Hinneryd

Socken: Hinneryd

Berättat av: Johs Erlandsson

Uppteckningsår: 1945

Född år 1851 i Knaärd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

" Pettri katt " - tyder om värdet ö foder s. 1.
E. Sjuren

Kyn delsmässan; - " " " " " s. 2

Fastlagen. s. 2.

Ko, som kavat s. 3-7

Tjurnjökning. s. 3-7

(Ulms k. 25)

Skriv endast på denna sida!

Read jag här medtecknar här min far
berättat. Den 22 februari är det Petri Ga-
lhed, eller som de sade förr Petri natt
om det denna dag var blåsigt eller snö-
igt blev vintren sådan till slut. Foder
till djuren var alltid ganska knapp
därför blevo bönderna betänksam-
ma ifall om att vintren skulle hålla
i sig långt fram. För att så tidigt som
Petri natt kunna få reda härpå pläga-
de man att på nämnda dags morgon
utlägga en klippa halin. (klippa ka-
lade men det man buntat ihop sex
nokar när man (plätlade) slagträs-
kade.) utan får gåden. den fick nämligen
ej ligga så att säga i lå invid husen
bläste den utlagde halmbuntan ej
kort blev vintren därefter ej så lång

Man om denna däromat liksom följde
mod vinden, sade man det lönar sig
inte att springa efter den tyvint
ren kommer att vara så länge att
fadet ej färlår ändå. Rodan vid Kyn-
delsmässan. ~~och~~ i åktag man hur som
fadet blev rikligt eller ej. Man sade
så här, så hågt som laskan flyger över
hjungtapparna om "kyneldsmässan" bär
axen öket till vären. Det vill säga var
vädret blött vid kyneldsmässan blev
det ganska blid vinter där efter, samt
tidig vår. Ett annat talisätt var detta
och är än brukligt än idag. Sådan som
fastan går in går hon ut. Det vill
säga att sådant som vädret är på
fastlagsöndagen blir det i sju veckor
men det var ej endast fadet till djuren

ACC. NR M. 9642'3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

som bekymrade bönderna och deras hus-
frur. Man borde vara ganska försiktig
båd när som kon kallvade, och när den
na utsläptes ur ladugården fjärta gången
efter det kon kalvat. När som kalven
var född, fick man ej låv att röra
vid denne fjäris man alla fjärist kastat
lite utav konstäck på honom, om
man ej detta gjorde riskerade man
att kon blev tjurnjälkad på den
guda rånjälken, det vill säga att någon
lag denna njälk, för att baka kallva-
dans utav, denna sätt kunde ej baka
utan i bakungen, För på den tiden fanns
ej några kakorpirar eller stekungar, För
berättas om att den som kunde knepet
att tjurnjälka kon på hennes rånjälk
invalkade ej anståndet något, Man endast

ACC. N. R. M. 9642: 4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Utdade upp kungnen insatte ett
lämpligt küel till et. ett kopparkrus
mumlade några besvärjelser. Och sedan
om en stund kunde man öppnings-
luckan och framtaga en härlig kalua-
dan's eller som en del kallade krukost
detta skadde man på för länge sedan
Far säger att en gång var en bonde borta
från sitt hem, på gåden där han vistades
sade man att man kunde kalla Bon-
den som viste att hans ka så hemme
både vara kallrat, och li kalder viste
att hans hustru vidtagit försiktigho-
sen att ej såra kalven jämen han kastat
mök på denne fjäst. Wille pröva om
man på gåden verkligen kunde kal-
la. Sade en kväll ja nu har så best
draka, där hemma kallrat om jag varit

ACC. NR M. 9642:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hemma hos min syster nu, så hade jag
nog fått kalvedans. Haha svarade
kvinnan det kan du vel få ändå om
du vill. Giv mig det då sade mannen
Kvinnan eldade upp i bakugnen
insatte ett stort keus. Men om en stund
skulle hon som hon trodde utaga
en härlig rätt men o fara renara
na kornäcket kokade i keuset. Men
då var kvinnan rasande och ut-
brast hade inte din kone först
kastat träch på "livet" kalven så
hade ej detta händt mig. Men
måga dagar efteråt uppspade samma
kvinna nedatt uppselda bakugnen
och där insatta ett keus, men denna
gång var det en härlig rykande rånylts
rätt, och då sade hon åt bonden här ser

ACC. NR M. 9642:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

du, att jag kan. Kunde inte baka din
kärning inte påjort det så. Första gången
som man utsläppte kon ur fahuset
efter det hon kallat, måste man
alltid lägga en ställbit alldeles intill
ytterkanterna av däckträskeln där hon
skulle gå ut. Annars ledde man att
någon kunde "långmjälka" henne det
vill säga att avståndet var obegränsat.
Man mjälkade medels en "mjälkhare".
Far säger att en sådan var gjord av
många stekar i kapsatta medels när
denne hare utsläpptes efter sulens ned-
gång, och var alltid hemma låsmånen
i gården kom upp. (det var de best-
kända de i lopp som hade en dylik
hare man trodde att haren under natten
varit ästad, och påföljande dags morgon

ACC. N.R. M. 9642:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kunde man myskje tydligt i sin egen
mjölkkytta se det fina resultatet.
Sedan att utlägga stål är kanske
i bruk någons ens än i dag, jag
har som tidigare sett en gumma som
hade blott en enda ka göra detta.
En sak som var nära med vardenna
"kalvadansen" råmjölkretter som man
tillagade, fick inte någon annan än
man själv i gårdens äta först utan
om någon utan de kvinnliga vora
så lyftena att dessa ej kunde låta
bli att först smaka på densamma
uteblev ej följdena härpå. Kon blev
ej drächtig, huru många gånger man
än ej lät betäcka densamma, Endast om
det punktinet som smakat kakan
kunde loda kon till fjärrer, var
skadan betald.